

پیشکشیں

برائے سائنس و فہم علیٰ فروغ

سرشناسه: خیام، عمر بن ابراهیم، ۴۲۲ - ۵۱۷ ق.
 عنوان و پدیدآور: رباعیات خیام / محمد علی فروغی، قاسم غنی
 مشخصات نشر: تهران: آرمغان طلویی، ۱۳۸۶.
 مشخصات ظاهری: ۱۱۲ ص.
 شابک: ۲۸۰۰۰ ریال: ۹ - ۶۹ - ۷۶۷۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸
 موضوع: شعر عرفانی - قرن ۵ ق.
 شناسه افزوده: فروغی، محمد علی، ۱۲۵۴ - ۱۳۳۱.
 رده بندی کنگره: PIR ۴۶۲۵۱۳۸۶
 شماره کتابخانه ملی: ۵۰۴۹۳ - ۸۵ م

رباعیات عمر خیام

بر اساس نسخه محمد علی فروغی

نشر: انتشارات آرمغان طلویی

ترکیب خشت‌نویس: محمد مهدی منصور

ناظر چاپ: علیرضا جعفری

شمارگان: ۵۰۰ جلد

۱۱۲ صفحه وزیر چاپ اول ۱۳۸۶

شابک: ۹ - ۶۹ - ۷۶۷۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است

۲۸۰۰۰ ریال

سخن‌نامه

خواجہ امام حجتہ الحق حکیم ابوالفتح (یا ابوفض) عمر بن ابراہیم مشور بنیام (یا خیام) نیشابوری لقب
بنیات الدین فیلیوف و ریاضی دان و مخبم و شاعر ایرانی در اواخر قرن خیم و اوایل قرن شیم است.
خیام دیشابور ولادت یافت و نیاکان وی از زمین مشور بوده اند.

از چگونگی بستہ آمدن دوران زندگانی وی چندان اطلاعی

در دست نیست کسی بدان راه ندارد کهن ترین اثری که از خیام

سخن رانده است چهارمقاله نظامی عروضی است.

آنچه می توان درباره خیام گفت این است که وی از بزرگان حکما و مجتہان طبیبان و ریاضی دانان و شاعران
عصر خود بوده است، مردم روزگارش وی را دگت تالی بوسیله ی شمرده اند و در احکام نجوم سخن او را مسلم
می دانسته اند برای او سفرهایی به مرقند بلخ، ہرات، اصفہان و حجاز بر شمرده اند و وی را با تمام فضل و گت
مردی تندخوی دانسته اند. بدان روی که وی بد بیان سالی می پرداخت که مردم از درک آن عاجز بودند
علمای دینی از او کینہ داشتند. وفات خیام در خلال سال های ۵۰۶-۵۲۰ ه. ق نوشته اند.

آثار خیام

آنچه از خیام ایک بر جای مانده است بدین شرح است:

اشعاری پاری و تازی، آثاری در ریاضی به مانند جبر و مقابله، رسالانی شیع با شکل من عادات

کتاب اقلیدس، رسالانی الاستیال معرفه مقداری الذبب الفقه فی جسم مرکب منها و لوازم لا کلمه.

رباعیات خیام

رباعیات خیام دارای آوازه و شهرت

فراوانی در جهان است. این رباعیات زبانه‌ای متعدد ترجمه شده اند و بر آوازه خیام پیش از پیش

افزوده اند. خیام برای بیان افکار و باورهای خود از وزن و قالب رباعی بهره جسته است؛

چرا که سپح قالبی برتر از رباعی نمی توانسته است. تخایه خیام را در درون خود جای دهد

و بدان تخایه شود و حال بخشد. رباعیات خیام باز بانی بس ساده سروده شده اند و

زبانی که نشانی از تکلف و اصنعت پرورازی های قصیده سرایان را بر خویش ندارد.

خیام جوهره اندیش خویش را بر قالب این رباعیات چکانده است. آن هم ساده و بی آرایش و این سادگی

خواننده را به باطن و درون خویش می کشاند تا آنکه کلماتی بر معنای نخست دربرواژه بیندیشد. اشارات و آکنده ها

از مضامینی چون شک، فرصت جوینی، هشرت طلبی، دغم غنیمت دانستن و بدبینی، بی گمان سپح فردی یافت

نمی شود که رباعیات خیام را بخواند و در مفهوم آن کلماتی ای تامل ننماید.

نکته ای که در باره رباعیات او باید گفت، این است که بسیاری از این رباعیات که آن را به خیام نسبت

می دهند از آن وی نیست و به خطای سخن پردازان یا به عکس آنان مقام این رباعیات را از وی دانسته اند.

انتشارات ارغوان طوی

مختصرات رباعیات حکیم خیام نیشابوری را به خط زیبای نستعلیق و با صفحه آرائی مرتبط با مضامین اشعار

بر اساس نسخه مستبر محمد علی فروغی به دستداران شعر و ادب پارسی

فرهنگ هنر ایرانی عرضه می دارد، امید است این جرئت

دوستان ما مورد پسند شما خواننده گرامی قرار گیرد.

انتشارات ارغوان طوی

پاییزه ۱۳۸۱